

Відміна відкритих торгів у разі неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель

Відповідно до норм закупівельного законодавства відкриті торги є основною конкурентною процедурою закупівель, яка визначається певним покроковим та строковим, умовно кажучи, закупівельним процесом, що завершується підписанням договору про закупівлю або ж відміною торгів.

У цій статті розберемо умови, за яких замовник може відмінити відкриті торги у разі неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель, з описом таких порушень.

Відміна торгів у період воєнного стану в разі неможливості усунення порушень

Відміна торгів можлива лише за певних обставин. [Пунктом 50 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників](#), передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості), **визначено вичерпний перелік підстав для відміни торгів з ініціативи замовника.**

Однією з них є підстава, передбачена [підпунктом 2 наведеного пункту](#), за якою замовник відмінює відкриті торги у разі неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення вимог законодавства у сфері публічних закупівель, з описом таких порушень.

Виходячи зі змісту наведеної норми, вбачається, що така відміна можлива, коли наявне певне порушення, яке за ланцюговою реакцією призведе до інших порушень, що унеможливають продовження здійснення конкретної оголошеної закупівлі.

Законодавством у сфері публічних закупівель **не визначено, якими саме документами повинні підтверджуватись такі порушення.** На мою думку, зазначені обставини будуть виходити з норм законодавства, з якими не узгоджуються умови закупівлі й через які замовник, як не крути, не зможе завершити закупівлю шляхом укладення договору. Таким порушенням може також бути порушення строків зі сторони замовника.

Приклад

У публікації [«Порушення своєчасності розгляду тендерних пропозицій: практика ДАСУ»](#) ми розглянули позицію органу фінансового контролю, за якою наголошено на необхідності відміни торгів **у разі порушення строку** розгляду тендерних пропозицій учасників.

Практика органу оскарження щодо відміни торгів у зв'язку з неможливістю усунення порушення

Доволі часто, коли торги для замовника проходять, так би мовити, «не по плану», замовники пробують відмінити закупівлю у зв'язку з неможливістю усунення порушень, іноді спекулюючи певними обставинами, які з одного боку й можуть бути порушеннями, проте жодним чином не впливають на хід проведення процедури.

Дієвим способом для усунення таких спекуляційних порушень зі сторони замовника є оскарження рішення про відміну торгів у строки, визначені [абзацом 4 пункту 59 Особливостей](#). Тим самим, левову частку таких рішень орган оскарження зобов'язує скасувати. Через подібні рішення АМКУ замовники й бояться якимось чином діяти, коли дійсно наявні певні порушення, вважаючи, що учасник без жодних зусиль оскаржить рішення про відміну торгів.

Проте все ж таки орган оскарження здійснює об'єктивний аналіз обставин оскарження і за наявності реальних обставин, що відповідають підставам, які зараз визначені нормою [підпункту 2 пункту 50 Особливостей](#), стає на сторону замовника.

У публікації [«Купуєш товар походженням із країни-агресора? Змінюй умови закупівлі або відмінняй»](#) ми розглянули позицію Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель в частині неможливості здійснення закупівлі товару походженням з країни-агресора всупереч нормам [постанови Кабінету Міністрів України від 09.04.2022 № 426 «Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації»](#). Колегія ж визначила відміну таких торгів правомірною.

Іншим порушенням, яке неможливо усунути, для прикладу, було б, здійснюючи закупівлі за нормами [Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII](#) (далі — Закон) у мирний час, оголосити закупівлю, очікувана вартість якої перевищує вартісні межі, встановлені [частиною 3 статті 10 цього Закону](#), без публікації англійською мовою та без визначення строків для таких закупівель. Колегія визначила це як порушення за рішенням від 08.11.2022 № 6616-р/пк-пз в закупівлі [UA-2022-08-26-003468-a](#).

Ще одним порушенням, як уже згадано вище, є порушення строків у публічних закупівлях. Для прикладу, у відкритих торгах з публікацією англійською мовою [UA-2021-04-09-004508-с](#) у строк, визначений [частиною 12 статті 29 Закону](#), не розглянуто тендерні пропозиції учасників. І на 21-й робочий день замовник вирішив відмінити закупівлю у зв'язку з таким порушенням.

Колегія при розгляді скарги щодо оскарження такої відміни за рішенням від 12.07.2021 № 15817-р/пк-пз визначила, що відміна торгів є правомірною, оскільки наявне відповідне порушення, яке дійсно неможливо усунути, та яке, у свою чергу, призведе до ряду інших порушень чинного законодавства.

Висновок

Варто наголосити, що застосування норми [підпункту 2 пункту 50 Особливостей](#) цілком реальне у випадку наявних конкретних порушень, які неможливо усунути. Не слід також забувати припис цієї норми щодо обов'язковості опису таких порушень.

Опис зазначається в системі при відміні торгів і доцільно зазначити в рішенні уповноваженої особи (протоколі) про відміну. Тому пропонуємо замовникам для використання в роботі взірець [протоколу про відміну відкритих торгів у разі неможливості усунення порушення](#), розміщений на порталі [RADNUK.COM.UA](#).

Читайте також публікації:

[«Оскарження відміни: відсутність / наявність подальшої потреби в закупівлі необхідно ще довести»](#);

[«Алгоритм проведення відкритих торгів з аукціонами за Особливостями з урахуванням змін від 19.05.2023»](#);

[«Реєстр корупціонерів інтегровано в Прозорро: міняти вимоги ТД?»](#).